

Operační program Rozvoj lidských zdrojů

Priorita 3 Rozvoj celoživotního učení

Opatření 3.1 Zkvalitňování vzdělávání ve školách a školských zařízeních a rozvoj podpůrných systémů ve vzdělávání

Systemový projekt

Národní šetření (včetně informační a poradenské činnosti)

(KVALITA II)

OBSAH:

- 1. ZDŮVODNĚNÍ REALIZACE PROJEKTU A JEHO ZAČLENĚNÍ DO VZDĚLÁVACÍ POLITIKY STÁTU, OBSAH PROJEKTU**
 - 1.1 ZDŮVODNĚNÍ REALIZACE PROJEKTU A JEHO ZAČLENĚNÍ DO VZDĚLÁVACÍ POLITIKY STÁTU
 - 1.2 OBSAH PROJEKTU
- 2. CÍLE PROJEKTU**
 - 2.1 OBECNÉ CÍLE PROJEKTU
 - 2.2 SPECIFICKÉ CÍLE PROJEKTU
 - 2.3 ZAPOJENÍ CÍLOVÝCH SKUPIN
 - 2.4 PŘÍNOS PRO CÍLOVOU SKUPINU
- 3. ZPŮSOB REALIZACE**
 - 3.1 VNITŘNÍ POSTUPY ŘÍZENÍ A HODNOCENÍ
 - 3.2 OBECNÉ POŽADAVKY NA DODAVATELE
- 4. AKTIVITY REALIZOVANÉ V PROJEKTU**
 - 4.1 AKTIVITA 1: „EVALUACE VYBRANÝCH ZÁKLADNÍCH A STŘEDNÍCH ŠKOL“
 - 4.2 AKTIVITA 2: „VÝVOJ VZDĚLÁVÁNÍ A ŠKOLSTVÍ V KRAJÍCH ČR 2000-2006
 - 4.3 AKTIVITA 3: „UPLATNĚNÍ ABSOLVENTŮ ŠKOL NA TRHU PRÁCE A JEJICH HODNOCENÍ DOSAŽENÉHO VZDĚLÁNÍ“
- 5. VÝSTUPY PROJEKTU**
 - 5.1 PŘIDANÁ HODNOTA PROJEKTU
 - 5.2 INOVACE
 - 5.3 VÝSTUPY A VÝSLEDKY PROJEKTU
 - 5.3.1 VÝSTUPY A VÝSLEDKY V AKTIVITĚ 1
 - 5.3.2 VÝSTUPY A VÝSLEDKY V AKTIVITĚ 2
 - 5.3.3 VÝSTUPY A VÝSLEDKY V AKTIVITĚ 3
- 6. RIZIKA**
 - 6.1 RIZIKA PROJEKTU A OPATŘENÍ PŘEDCHÁZENÍ RIZIKŮM
- 7. VAZBY**
 - 7.1 VAZBY NA PŘÍSLUŠNÁ OPATŘENÍ PROGRAMU
 - 7.2 VAZBY NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY
- 8. PUBLICITA**
 - 8.1 PUBLICITA V AKTIVITĚ 1
 - 8.2 PUBLICITA V AKTIVITĚ 2
 - 8.3 PUBLICITA V AKTIVITĚ 3
- 9. HORIZONTÁLNÍ TÉMATA**
 - 9.1 VLIV NA ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI
 - 9.2 ROZVOJ INFORMAČNÍ SPOLEČNOSTI
 - 9.3 MÍSTNÍ INICIATIVY
 - 9.4 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
- 10. FINANČNÍ PLÁN PROJEKTU**

1. Zdůvodnění realizace projektu a jeho začlenění do vzdělávací politiky státu, obsah projektu

1.1 Zdůvodnění realizace projektu a jeho začlenění do vzdělávací politiky státu

Projekt je zaměřen na sběr regionálních informací a jejich analýzy a zejména na propojování různých informačních zdrojů (PISA, zprávy ČŠI, výstupů produktů CZVV apod.). Výstupem projektu jsou informace, které pokládáme za důležité pro žáky (v tomto případě absolventy), školy i pro kraje a předpokládáme, že na základě těchto informací dojde ke zkvalitňování a zefektivnění vzdělávání v ČR.

V aktivitě 1: „Evaluace vybraných základních a středních škol“ získají základní a střední školy souhrnné srovnání výsledků různých forem evaluace ze vzorku cca 100 škol, a to na základě výstupů ČŠI, PISA a produktů CZVV, tj. národní hodnotící zkoušky a maturitní zkoušky. Tato analýza bude dále obohacena o dotazníkové šetření týkající se kritérií vlastního hodnocení školy. Školy získají představu o faktorech ovlivňujících výsledky vzdělávání žáků (a to mimoškolních i školních faktorech), bude zpracována vícerozměrná typologie, mj. SŠ a budou dodány doporučení pro hlavní partnery projektu (MŠMT, ČŠI, zřizovatele, školy).

V Aktivitě 2: „Vývoj vzdělávání a školství v krajích ČR 2000-2006“ získají kraje vyhodnocení vývojových tendencí a dnešního stavu vzdělávací soustavy jako celku a bude prozkoumáno, zda a do jaké míry se liší výsledky v klíčových oblastech mezi jednotlivými kraji a jaké jsou příčiny těchto odlišností. Cílem je také identifikovat odlišné přístupy krajů k rozvoji vzdělávací soustavy a srovnání s potřebami jejich rozvoje. Na základě toho budou postiženy dlouhodobé důsledky takového vývoje nejenom pro každý kraj, ale i pro celou vzdělávací soustavu ČR.

V Aktivitě 3: „Uplatnění absolventů škol na trhu práce a jejich hodnocen dosaženého vzdělání“ bude umožněno srovnání vývoje v ČR s vývojem zemí v EU, případně zemí OECD. Jedná se o šetření postavení mladých lidí na trhu práce. Výstupy budou kromě krajské a centrální úrovně řízení školství směřovat k médiím oslovujícím skupinu mladých, ale i skupinu těch, kteří s nimi pracují v rámci pomoci při volbě vzdělávací dráhy nebo zaměstnání. Závěry a doporučení, jež z analýzy vyplynou, by měly významně přispět ke zlepšení postavení absolventů škol na trhu práce v ČR.

1.2 Obsah projektu

Evaluace vzdělávacího systému a jeho částí (podle krajů, sektorů, typů školy)

- Národní šetření
 - Evaluace vybraných základních a středních škol
 - Vývoj vzdělávání a školství v krajích ČR
 - Uplatnění absolventů škol na trhu práce a jejich hodnocení dosaženého vzdělání

Podpůrné systémy

- Prezentace a diseminace pro různé cílové skupiny
- Zapojení odborné i širší veřejnosti, PR, média

2. Cíle projektu

2.1 Obecné cíle projektu

Cílem je zajištění kvality a efektivity vzdělávání na základě vytváření evaluačního prostředí na základě národních šetření propojováním různých informačních zdrojů, vytvářením následných analýz a doporučení. Záměrem je realizovat národní šetření, která poskytnou mj. základním, středním školám a lokálním autoritám dostatek aktuálních informací a analýzy vedoucí ke zlepšení práce škol a k tvorbě regionální školské politiky tzn. ke stanovení vývoje vzdělávání a školství v krajích a dále k uplatnění absolventů škol na trhu práce.

2.2 Specifické cíle projektu

- Hodnocení na úrovni vzdělávacího systému – národní šetření (evaluace vybraných základních a středních škol, vývoj vzdělávání a školství v krajích ČR, uplatnění absolventů škol na trhu práce a jejich hodnocení dosaženého vzdělávání)
- Vytvoření podpůrných systémů – semináře, diseminace závěrů projektu

2.3 Zapojení cílových skupin

V aktivitě 1: „Evaluace základních a středních škol“ budou propojeny tři existující způsoby hodnocení – výstupy ČŠI, výzkum OECD PISA a výstupy z nových nástrojů, které připravuje CZVV v rámci SP KVALITA I. Cílovou skupinou je škola (ředitelé a učitelé ZŠ a SŠ) – je nutné oslovit vzorek cca 100 škol, dále s nimi spolupracovat a komunikovat při získávání dat a výzkumu na školách. Získat výsledky NHZ, nebo MZ, provedené inspekční zprávy a výsledky PISA 2006 a vytvořit dílčí datové soubory. Na školách bude dále probíhat dotazníkové šetření. Po zhodnocení a využití dat, propojení a sladění dílčích souborů, jejich analýze a formulaci závěrů a doporučení proběhne diskuse s cílovou skupinou, seminář. Semináře, na kterých budou závěry šetření prezentovány, budou uspořádány pro: pracovníky ministerstva a ČŠI, pracovníky zřizovatelů, ředitele a učitelé ZŠ a SŠ.

V aktivitě 2: „Vývoj vzdělávání a školství v krajích ČR 2000-2006“ bude zhodnocena vzdělávací soustava po reformě veřejné správy v roce 2000, která vedla k přenesení klíčových pravomocí z centra na kraje. Na základě konfrontace všech informačních zdrojů (ČSÚ, ÚIV, ČŠI, OECD) bude zpracována souhrnná zpráva, která bude prezentována na seminářích pro pracovníky OŠ KÚ a MŠMT.

V aktivitě 3: „Uplatnění absolventů škol na trhu práce a jejich hodnocení dosaženého vzdělání“ bude nové národní šetření oslovovat cca 3000 osob ve věku 15-29 let a naváže na obdobná předcházející šetření, což zajistí prodloužení periodicky se opakující časové řady a umožní srovnání jednotlivých šetření. Výstupy budou směřovány kromě krajské a centrální úrovně řízení školství také k médiím oslovujícím skupinu mladých lidí, nebo těch, kteří s nimi pracují.

2.4 Přínos pro cílovou skupinu

Počítáme s tím, závěry národních šetření budou aktivně využívány školami a kraji jako nástroj ke zkvalitnění práce. Na základě analýzy výsledků a sebereflexe budou jednotlivé školy, kraje a centrum volit strategii vedoucí ke zvýšení kvality a efektivity práce a k lepšímu uplatnění absolventů na trhu práce.

Očekávaným výsledkem je **zlepšení postavení cílových skupin**.

3. Způsob realizace

3.1 Vnitřní postupy řízení a hodnocení

Principy vnitřního řízení projektu vycházejí ze zásad stanovených v Dodatku OP RLZ.

Základním prvkem řízení je **Řídící a koordinační výbor projektu**, který má svého předsedu, tajemníka a další členy, zástupce Konečného příjemce (KP=KU) a manažery dílčích částí projektu – tzn. zástupce dodavatele.

V rámci jednání ŘKVP se zástupci MŠMT se zástupci dodavatele pravidelně schází (nejméně jednou za čtvrt roku). Úkolem ŘKVP je řešit a zabezpečovat jednotlivé kroky vedoucí k naplnění cílů SP Kvalita II, koordinovat činnosti dodavatele SP Kvalita II, analyzovat situaci a průběžně hodnotit plnění činností v souvislosti s realizací SP Kvalita.

Předseda ŘKVP (ŘO 20 – gestorský odbor) řídí a koordinuje činnost ŘKVP, zodpovídá za správnost věcného postupu realizace projektu vzhledem k věcné gesci.

Tajemník SP zajišťuje propojení úrovně dodavatele, gestorského odboru a KP=KU, zajišťuje chod ŘKVP dle pokynů předsedy ŘKVP.

Gestorský odbor (odb. 20) garantuje zpracování záměru projektu v souladu s národní politikou a v souladu s OPRLZ.

KU=KP je skupina regionálního školství (sk. 2), kdy výkonem činností spojených s řízením a implementací SP je pověřený odb. 27, který zpracovává projekt ve spolupráci s gestorským odborem, dodavatelem a dále je zodpovědný za organizační, technickou a finanční správnost realizace projektu. KU=KP jako předkladatel projektu vypisuje výběrové řízení na dodavatele projektu a deleguje přípravu projektu a plnění určitých činností v projektu na dodavatele projektu.

Mezi ČR-MŠMT a dodavatelem je uzavřena **smlouva o dílo**. Dodavatel na základě této smlouvy zodpovídá za věcné plnění částí projektu, které přímo řídí.

Manažeři dílčích částí projektu nebo vedoucí projektových týmů (tzn. zvolení zástupci dodavatele projektu) sestaví **realizační týmy** pro zajištění jednotlivých aktivit a zajišťují v rámci svých skupin realizaci aktivit, které jsou v jejich působnosti a které vyplývají z harmonogramu aktivit. Dodavatel dále monitoruje a hodnotí plnění dílčího pracovního plánu a zprávy o výsledcích předává Řídícímu a koordinačnímu výboru projektu (ŘKVP).

Průběžnou kontrolu realizace projektu a kontrolu kvality projektu provádí dodavatel projektu u všech aktivit projektu. Kontrola je prováděna dále na úrovni ŘKVP. MŠMT provádí kontrolu kvality realizace projektu v několika úrovních (KÚ=KP a ZS). **KU=KP** (sk. 2) zodpovídá za řádné, efektivní a včasné monitorování realizace SP na základě průběžných zpráv dodavatelů o plnění, eviduje a zpracovává tyto zprávy, kontroluje realizaci projektu, informuje ZS, uchovává veškerou dokumentaci, zpracovává informace na základě požadavků ZS, provádí sběr dat atd. viz Směrnice KP. KU=KP je povinen úzce spolupracovat při přípravě a provádění jednotlivých typů hodnocení se ZS (odb. 60).

ZS zodpovídá v rámci monitorování za řádné, efektivní a včasné monitorování realizace systémových projektů na základě zpráv KP a za zavedení a užívání jednotného informačního systému pro KP=KU.

Stanovení odpovědnosti:

- Zřízení ŘKVP – MŠMT (zpracuje O 20, jmenuje NM sk. II)
- Složení ŘKVP – MŠMT (zpracuje O 20, jmenuje NM sk. II)
- Vyhlašování a administrace výběrového řízení na dodavatele – KP (sk. 2) ve spolupráci s ŘKVP a gestorským odborem (O 20) a externí firmou – (finanční náklady nárokovány v rozpočtu projektu)
- Harmonogram realizace – gestorský odbor (odb. 20), dodavatel
- Jmenování vedoucích projektových týmů – vedoucí-ředitel dodavatele
- Sestavení projektových týmů – manažeři dílčích částí projektu nebo vedoucí projektových týmů
- Realizace aktivit projektu – dodavatel
- Vyhlašování a administrace případných výběrových řízení na subdodavatele – dodavatel
- Kontrola kvality realizace obsahu – dodavatel (věcné a finanční plnění projektu), MŠMT na úrovni ŘKVP gestorského odboru (věcné plnění projektu), KU=KP (administrátor a kontrola dat); ZS – (verifikace údajů, platby)
- Průběžné monitorování a hodnocení projektu – ŘO, MŠMT (na úrovni ZS a KU=KP ve spolupráci s gestorským odborem, ZS), ŘKVP, dodavatelé
- Závěrečné vyhodnocení projektu – MŠMT na úrovni KP a ZS a řídicího orgánu (MPSV).

3.2 Obecné požadavky na dodavatele

Dodavatel byl vybrán na základě otevřeného řízení dle § 10 zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách. **Dodavatelem se stala [Univerzita Karlova v Praze](#)**, mezi níž a ČR-MŠMT byla uzavřena smlouva o dílo s předmětem plnění uvedených národních šetření. Smlouva nabývá účinnosti od 1. ledna 2007.

4. Aktivity realizované v projektu

4.1 Aktivita 1: „Evaluace vybraných základních a středních škol“:

Koncepce a cíle:

Cílem této aktivity je propojení různých způsobů evaluace výsledků vzdělávání na úrovni základních a středních škol, rozbor jejich vztahů a na základě rozsáhlých analýz připravená doporučení pro další postup vnitřního i vnějšího hodnocení škol. Aktivita využívá tradiční i nově zaváděné nástroje hodnocení výsledků vzdělávání a konfrontuje navzájem jejich dosažené výsledky. Bezprostředním cílem této aktivity je propojovat různé způsoby hodnocení a získat lepší poznání jejich účinnosti, dlouhodobě však jde o odkrytí hlubších vztahů, o získání lepšího poznání vlivu jednotlivých faktorů na vzdělávací výsledky a o lepší porozumění pojmu kvalita školy. Dostupné nástroje a formy hodnocení se liší pro základní i střední školy, aktivita bude proto řešena ve dvou částech.

Při evaluaci základních škol budou propojeny tři existující způsoby hodnocení – výstupy ČŠI (jako jsou výsledky inspekčních návštěv v rámci tématické inspekce), výzkum OECD PISA a nové

nástroje, které připravuje Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání (dále jen CZVV) v rámci projektu Kvalita I.

Evaluace základních škol si klade tyto výchozí otázky.

- Jaké jsou vztahy mezi výsledky různých způsobů hodnocení (zaměřených na kurikulum - CZVV - nebo na dovednosti - PISA) žáků posledního ročníků povinné školní docházky (tedy žáků jak základních škol, tak víceletých gymnázií) a jaký je jejich vztah ke zjištěním ČŠI?
- Jaké jsou celkové a strukturální podobnosti a odlišnosti mezi výsledky vzdělávání žáků jednotlivých základních škol a víceletých gymnázií, jaký vliv má na ně probíhající kurikulární reforma a jak významné jsou další faktory (rodinné zázemí žáků, sociální složení žáků školy, škola sama a její faktory)?
- Jaké je rozložení výsledků mezi jednotlivými školami a žáky, jak se liší profily jednotlivých škol, k jakým změnám dochází po roce 2000 a jaký je mezi nimi vztah? Co z toho vyplývá pro evaluaci práce škol ze systémového hlediska?

Evaluace středních škol (především oborů s maturitní zkouškou) bude propojovat čtyři odlišné způsoby hodnocení – výsledky programu Maturita nanečisto (MANA), úspěšnost absolventů při přijímacím řízení do terciárního vzdělávání a při vstupu do zaměstnání a výstupy ČŠI.

Hlavní výchozími otázkami jsou:

- Do jaké míry souvisejí výsledky žáků jednotlivých škol v maturitní zkoušce s jejich uplatněním při přijímacím řízení na vysoké a vyšší odborné školy?
- Do jaké míry souvisejí výsledky žáků jednotlivých škol v maturitní zkoušce s jejich uplatněním na pracovním trhu? Jak se do uplatnění absolventů škol na pracovním trhu promítá celková situace na lokálním či regionálním trhu práce?
- Jak spolu souvisejí výsledky škol z hlediska uplatnění absolventů při přijímacím řízení na vysoké a vyšší odborné školy a z hlediska jejich uplatnění na pracovním trhu?
- Jak výše uvedeným zjištěním odpovídají závěry ČŠI? Nakolik se kvalita podmínek a procesů v jednotlivých školách, zjišťovaná ukazateli ČŠI, promítá do výsledků v maturitní zkoušce, do přijímání do terciárního vzdělávání a do uplatnění na pracovním trhu?
- Do jaké míry odpovídá obsah i náročnost středoškolského studia reálným požadavkům, ať již vyššího stupně vzdělávání či pracovního trhu? A jaké jsou rozdíly mezi jednotlivými středními školami a mezi jejich různými typy?

Využívaná kritéria a nástroje externího hodnocení základních a středních škol nezahrnují jen testy a další ukazatele výstupu, ale i dotazníky, zaměřené například na žáky a na ředitele škol. Ty umožní zjišťovat širší kontext vzdělávání a klást tedy i následující otázku:

- Jak jsou výsledky vzdělávání žáků ovlivněny širším kontextem - faktory školskými (průběh výuky, postoje vedení, učitelů i žáků, prostředí školy, její organizace a řízení, vybavení a zdroje) a mimoškolskými (především rodinným zázemím žáků)?

Obsah a postup řešení:

Evaluace základních škol

Tato část aktivity projektu bude realizována v tomto rozsahu a těmito kroky:

Poznatky ČŠI, a to i včetně výsledků inspekcí tématicky zaměřených na program PISA, na organizaci a fungování školy a na personální podmínky, budou získány z provedených inspekcí na základních školách a víceletých gymnáziích (předpokládá se cca 100 škol) a kde také budou použity nové hodnotící testy CZVV.

Současně budou provedena v posledním ročníku povinné školní docházky různě orientovaná měření výsledků vzdělávání žáků testy PISA a CZVV, jejichž některých výsledků předkládaný

projekt rovněž využije. Jedná se o testy čtenářské, matematické a přírodovědné gramotnosti PISA 2006 a o nové hodnocení výsledků vzdělávání žáků 9. tříd (testy dovedností z českého jazyka, matematiky a studijních dovedností připravované CZVV v rámci projektu ESF Kvalita I).

Kromě vzdělávacích výsledků budou zjišťovány i faktory, které uvedené výsledky ovlivňují, a to na základě zjištění ČŠI, žákovských a ředitelských dotazníků PISA 2006 a žákovských dotazníků CZVV.

Ze získaných výsledků budou vytvořeny dílčí databáze (zjištění ČŠI, výsledky testů a dotazníků výzkumu PISA, výsledky testů a dotazníku CZVV) a to včetně získaných výsledků po roce 2000.

Dílčí databáze budou spojeny do celkové databáze. Zjištěné rozdíly (mezi školami a mezi různými druhy škol a jejich žáky, mezi různými způsoby hodnocení) a změny hodnocení v čase budou analyzovány a interpretovány. Všechny databáze budou moci využívat všechny spolupracující organizace.

Získané údaje budou po jejich předběžné analýze doplněny dotazníkovým šetřením provedeným na jednotlivých základních školách.

Evaluace středních škol

Tato část aktivity projektu bude realizována v tomto rozsahu a těmito kroky:

Velikost vzorku je dána počtem středních škol, které byly během posledních let předmětem standardních inspekčních návštěv, a které se rovněž účastnily programu Maturita nanečisto.

Výsledky programu CZVV Maturita nanečisto v roce 2005 a 2006 (a případně předchozích) budou na úrovni škol propojeny s odpovídajícími údaji o úspěšnosti absolventů škol v roce 2005 a 2006 (a případně předchozích) ve vstupu do terciárního vzdělávání (na základě údajů terciárních institucí z úlohy "Uchazeč") respektive do zaměstnání (na základě údajů SSZ MPSV, které sbírají úřady práce ČR).

Kromě vzdělávacích výsledků budou zjišťovány i faktory, které je ovlivňují, a to především na základě výsledků standardních inspekčních návštěv provedených v posledních letech.

Z výsledků programu Maturita nanečisto, údajů o uplatnění absolventů a ze zjištění ČŠI budou vytvořeny dílčí databáze a spojeny navzájem.

Jednotlivé výsledky škol i jejich širší kontext budou propojeny do celkové databáze. Zjištěné rozdíly (mezi jednotlivými školami a mezi různými druhy škol a jejich žáky, mezi různými způsoby hodnocení) a změny hodnocení v čase budou analyzovány a interpretovány. Všechny databáze budou moci využívat všichni zapojení partneři.

Získané údaje budou po jejich předběžné analýze doplněny dotazníkovým šetřením na jednotlivých školách.

4.2 Aktivita 2: „Vývoj vzdělávání a školství v krajích ČR 2000-2006“:

Koncepce a cíle:

Cílem aktivity 2 je zhodnotit vývoj české vzdělávací soustavy po reformě veřejné správy v roce 2000, která vedla k její výrazné decentralizaci (regionalizaci), tj. k přenesení klíčových pravomocí z centra na nově vzniklé kraje. Podstatné je vyhodnotit nejen vývojové tendence a dnešní stav vzdělávací soustavy jako celku, ale též prozkoumat, zda a do jaké míry se liší výsledky v klíčových oblastech mezi jednotlivými kraji a jaké jsou příčiny těchto odlišností. Cílem je též identifikovat odlišné přístupy krajů k rozvoji vzdělávací soustavy a srovnat je s potřebami jejich rozvoje a postihnout možné dlouhodobé důsledky takového vývoje nejenom pro každý kraj, ale i pro celou vzdělávací soustavu ČR.

Deskriptivní (analytická) část řešení této aktivity je výchozím bodem k uskutečnění hlavního cíle - vyvolání reflexe současného stavu na obou úrovních řízení (centrální i krajské) a konstruktivní diskuse o dalším směřování vzdělávací soustavy. Jaké přednosti přinesla decentralizace pravomocí a jaké se ukázaly její hlavní nedostatky? Jaké zkušenosti byly získány a jaká doporučení z nich vyplývají?

Série seminářů a školení přispěje k lepšímu a všestrannému poznání problémů řízení školství v krajích i k prohloubení společné vzdělávací politiky mezi centrem a kraji. Jedním z důsledků bude i cílevědomější a efektivnější využívání ESF a fondů pro rozvoj vzdělávací soustavy na regionální úrovni.

Obsah a postup řešení:

Výchozím krokem aktivity bude vypracování průběžné zprávy, která bude analýzou minulého vývoje a současného stavu vzdělávání a školství v jednotlivých krajích, včetně srovnání s vybranými evropskými regiony a která se bude z převážné části opírat o již existující datové zdroje pocházející z pravidelných šetření ÚIV, ČSÚ, ČŠI a EUROSTATu. Cílem je získat a analyzovat dostatečně dlouhé časové řady hlavních ukazatelů tak, aby bylo možné identifikovat dlouhodobé tendence ve vývoji vzdělávací soustavy na úrovni krajů, případně se též pokusit o jejich projekci do budoucna. Pozornost nebude omezena pouze na školské ukazatele, analýza bude prováděna v širším kontextu ekonomických a sociálně-demografických proměn, které – jak známo – výrazně ovlivňují vzdělávací systém a jeho výsledky. Velká pozornost bude věnována sociálním nerovnostem v přístupu ke vzdělání a problematice měření kvality výsledků vzdělávání. Průběžná zpráva též naváže na analýzy krajů prováděné v předchozích letech, což umožní srovnání vývoje za celé období, které uplynulo od zřízení krajské úrovně školství.

Od dubna 2006 jsou k dispozici nové krajské dlouhodobé záměry v oblasti vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy. Dlouhodobé záměry budou analyzovány na kvalitativní úrovni s tím, že kvalitativní rozbor krajských dlouhodobých záměrů a výsledky průběžné analytické zprávy významně společně přispějí k formování nového dlouhodobého záměru MŠMT v roce 2007.

Průběžná analytická zpráva bude dokončena v březnu 2007. Z navazující diskuse o výsledcích průběžné zprávy s jednotlivými kraji i s centrální úrovní vzejde do června 2007 definitivní verze dotazníku pro kvalitativní šetření mezi krajskými představiteli vzdělávání a školství, k jehož realizaci dojde následně. Hlavním smyslem tohoto šetření bude doplnění průběžné (analytické) zprávy o kvalitativní a interpretační pohled ze strany krajů. Cílem je získání lepší představy o vnímání hlavních cílů a problémů vzdělávací politiky ze strany samotných krajů.

Na podzim 2007 proběhnou první 2 pracovní semináře, jejichž účelem bude prezentace hlavních výsledků průběžné zprávy a kvalitativního šetření. Prezentace bude určena krajským představitelům a ostatním osobám odpovědným za vzdělávací politiku. Cílem seminářů je podnítit reflexi současného vývoje na obou úrovních řízení a vyvolat diskusi ohledně budoucího směřování vzdělávací politiky

Z konfrontace všech dostupných informačních zdrojů (průběžná zpráva, dlouhodobé záměry krajů, kvalitativní šetření, semináře) bude na počátku roku 2008 připravena velká část podkladů pro závěrečnou souhrnnou zprávu. Kromě toho, že v sobě bude integrovat všechna předchozí zjištění, bude její součástí i identifikace slabých míst krajských vzdělávacích soustav a doporučení a návrhy ohledně jejich dalšího rozvoje. Souhrnná zpráva bude vycházet z nejnovějších dat, která budou v té době k dispozici, to znamená, že velká část podkladů pro průběžnou zprávu bude aktualizována.

Na jaře 2008 se uskuteční další 2 semináře, jejichž náplní bude kromě prezentace aktualizovaných výsledků i diskuse závěrečných doporučení v souhrnné zprávě v kontextu krajských dlouhodobých záměrů.

4.3 Aktivita 3: „Uplatnění absolventů škol na trhu práce a jejich hodnocení dosaženého vzdělání“:

Koncepce a cíle:

Problematika přechodu ze školy do zaměstnání se řadí mezi klíčová témata současného sociálního výzkumu a politického zájmu. Úroveň dosaženého vzdělání se stává stále důležitějším faktorem mající vliv na profesní kariéru. Výzkumy ukazují, že přímý vliv faktorů, jako je příslušnost k společenské třídě, národnosti či pohlaví na ekonomický a společenský úspěch, je stále slabší. Jejich vliv sice zůstává významný, ale stále více je zprostředkováván úspěchem ve vzdělání. Mění se ekonomické a společenské podmínky – informační a komunikační technologie, globalizace ekonomické aktivity, vyšší osobní zodpovědnost a autonomie ve všech aspektech života – dávají znalostem a dovednostem stále ústřednější roli při dosahování ekonomického úspěchu jak jednotlivců, tak celé země.

Přechod ze školy do zaměstnání je jedním z nejtěžších přechodů v lidském životě. Obavy vyvolává zejména vysoká nezaměstnanost mezi mládeží. Nezaměstnanost absolventů škol je výrazně ovlivněna celkovou ekonomickou situací v zemi, celkovou nezaměstnaností, stavem nabídky volných pracovních míst a stavem mezi poptávkou a nabídkou po pracovních silách. Zároveň je ovlivněna i vzdělanostní a oborovou strukturou absolventů škol.

Je proto důležité zajistit, aby se přechod mezi školou a zaměstnáním stal pevnou základnou jak pro vstup na trh práce, tak i pro celoživotní učení. Ke zlepšení postavení mladých lidí na trhu práce je třeba ideálně skloubit sociální politiku, politiku zaměstnanosti a politiku vzdělávací. Rozhodnutí na těchto úrovních však musí stát na pevných základech důkladné analýzy celé problematiky. Právě proto hlavním cílem aktivity „Uplatnění absolventů škol na trhu práce a jejich hodnocení dosaženého vzdělání“ je komplexní rozpracování a zanalyzování problematiky přechodu absolventů škol na trh práce, jejich uplatnění a zhodnocení dosaženého vzdělání. Závěry a doporučení, jež z této analýzy vyplynou, by měly významně přispět ke zlepšení postavení absolventů škol na trhu práce v České republice.

Obsah a postup řešení:

Realizace této aktivity bude řešena více způsoby. Hlavním nástrojem řešení této aktivity bude nové šetření, které proběhne v roce 2007. Toto šetření (přibližně 3000 osob ve věku 15-29 let) naváže na obdobná šetření z let 1996-97 a 2002-03. Díky tomu dojde k prodloužení periodicky opakující se časové řady.

Šetření bude zjišťovat postavení a uplatnění absolventů na trhu práce, jejich hodnocení své situace a svého postavení na trhu práce, jejich hodnocení dosaženého vzdělání a přínos vzdělání vzhledem ke své práci. Zjišťován bude nejen typ a obor dosaženého vzdělání a typ a obor vykonávaného zaměstnání, ale také základní demografické a socioekonomické charakteristiky jako je věk, pohlaví apod.

Kromě vypracování projektu nového šetření, vybrání vhodné agentury, realizace šetření, analýzy a interpretace získaných dat, bude provedena také analýza a srovnání s jinými relevantními datovými zdroji.

Prvním takovým zdrojem je výzkum absolventů škol, jež byl proveden na přelomu let 1996 a 1997 firmou UNIVERSITAS, konsorcium pro užitou sociologii. Šlo o velice podrobný výzkum zaměřený na absolventy škol, jejich vzdělávací kariéru a postavení na trhu práce a jejich hodnocení přechodu ze školy do zaměstnání.

Druhým významným zdrojem je „Retrospektivní šetření pracovních sil II.“, které proběhlo v období od srpna 2002 do září 2003 v několika etapách. Cílem výzkumu bylo zejména získat podrobné informace o pracovní historii vybraných osob od prosince 1996 do července 2002. Cílem prvních tří etap bylo kontaktovat a následně se dotázat co nejvíce osob, které se zúčastnily výzkumu Retrospektivní šetření pracovních sil v roce 1996, a získat podrobné informace o jejich pracovní historii. Cílovou skupinu tvořili lidé starší 15 let s pracovní historií v uplynulých 6 letech. V rámci tohoto projektu bylo uskutečněno také šetření populace ve věku 20-29, jehož cílem bylo získat informace o pracovní historii, pracovních motivacích a vzdělávací dráze těchto osob. Výzkum provedla společnost MEDIAN s.r.o., společnost pro výzkum trhu, médií a veřejného mínění. Výzkum byl proveden pro Národohospodářský ústav České akademie věd, Národní ústav odborného vzdělávání, Středisko vzdělávací politiky UK, Sdružení pro rozvoj lidských zdrojů a William Davidson Institute.

Dalším významným zdrojem informací je také Výběrové šetření pracovních sil ČSÚ a jeho ekvivalent na evropské úrovni Labour Force Survey Eurostatu včetně Ad Hoc Modulu. Toto dodatečné dotazování (Ad Hoc Modul) provedené v roce 2000 ve 21 evropských zemích v rámci průzkumu pracovních sil bylo zaměřeno na čerstvé absolventy škol a obsahuje detailní informace o oboru a úrovni dosaženého vzdělání. Zabývá se také počáteční fází pracovní kariéry mladých absolventů, obsahuje informace o délce, frekvenci a způsobu hledání zaměstnání, délce trvání zaměstnání a oboru zaměstnání. To vše umožňuje určení dynamiky trhu práce v raných fázích pracovních kariér. Navíc Ad Hoc Modul obsahuje také informace o sociálním zázemí a může tak být zkoumán jeho vliv na vzdělávací a pracovní kariéru. Dále budou využity údaje Ministerstva práce a sociálních věcí o absolventech tříděných až na úrovni jednotlivých středních škol České republiky. Díky těmto datům bude zkoumána úspěšnost absolventů při vstupu na vysoké školy a vyšší odborné školy a neúspěšnost při vstupu na trh práce.

Spojení těchto několika datových zdrojů umožní komplexní evaluaci kvality a efektivity vzdělávacího systému, jeho jednotlivých sektorů a škol. Navíc bude komplexně zmapována problematika přechodu ze školy do zaměstnání v České republice a to jak v časovém vývoji tak v mezinárodním srovnávání.

5. Výstupy projektu

5.1 Přidaná hodnota projektu

Přidanou hodnotou budou mechanismy vytvořené pro využití poznatků národních šetření, a to že tyto mechanismy přispějí ke kvalitě vzdělávacího systému. Cílová skupina bude vycházet z aktuálních informací, analýz a doporučení při rozhodování a volbě nové strategie školské politiky na dané úrovni.

5.2 Inovace

Skutečnost, že projekt zabezpečí propojení datových souborů, jejich srovnání a nový pohled na dosavadní tendence vzdělávacího systému s možnou projekcí do budoucnosti pokládáme za inovativní. Takové analýzy umožňují nové možnosti rozhodování a volby při řešení problémů na úrovni škol, ale i na úrovni zřizovatelů škol či centra.

Obecně je novým prvkem i snaha o celkové propojení jednotlivých projektů, kdy jde o využívání výsledků projektů navzájem. Tento projekt bude navazovat na projekt SP KVALITA I. Jde o společné směřování ke zkvalitňování vzdělávání.

5.3 Výstupy a výsledky projektu

Obecně se jedná o:

- Podpořené osoby poskytující služby (učitelé a ředitelé škol, zřizovatelé, zástupci KÚ apod.)
- Nově vytvořené či inovované produkty (zprávy, publikace, semináře)

5.3.1 Výstupy a výsledky v aktivitě 1: „Evaluace vybraných základních a středních škol“:

Budou zpracovány tyto produkty:

- Souhrnná zpráva o evaluaci základních škol v rozsahu 100 NS
- Souhrnná zpráva o evaluaci středních škol v rozsahu 150 NS
- Anglické shrnutí souhrnných zpráv v rozsahu 50 NS
- Vytvoření PPT prezentace (využitelné pro další vzdělávání i jako široce dostupná informace)
- Uspořádání 4 vzdělávacích seminářů pro různé cílové skupiny (vždy pro cca 40 účastníků)

Struktura doplňujících dotazníků:

Aktivita je založena na srovnání a analýze údajů pocházejících vždy ze tří rozdílných zdrojů. Již při jejich předběžné analýze se ukáže, že je nezbytné je rozšířit o další doplňující a objasňující údaje. Definitivní formu odpovídajícího dotazníku bude možné navrhnout až během analytických prací, lze však předpokládat, že bude zaměřen na otázky vyplývající především ze srovnávání a vyhodnocování údajů kontextových dotazníků PISA a CZVV (resp. údajů o dalším uplatnění absolventů) se zjištěními ČŠI. Bude se jednat o okruhy:

- organizace a řízení školy,

- klima školy, vnitřní komunikace a mezilidské vztahy,
- motivace a angažovanost učitelů, možnosti jejich dalšího rozvoje,
- charakteristika žáků, jejich podpora a přihlídnutí k individuálním potřebám, jejich motivace a využití příležitostí k vzdělávání, péče o osobnostní a sociální rozvoj,
- utváření vzdělávacího programu, nabídka školy i ve volitelných a zájmových činnostech,
- vnější kontakty školy, spolupráce s rodiči, vazby na obec, respektování místních potřeb a využívání místních podmínek.

Struktura závěrečných zpráv (Zpráva pro ZŠ a Zpráva pro SŠ):

Úvod:

- místo a role evaluace při proměně vzdělávacího systému
- formy evaluace, jejich účinnost a vzájemný vztah

pro Zprávu o základních školách - Evaluace základních škol:

- analýza a zhodnocení výstupů ČŠI
- analýza a zhodnocení výsledků hodnocení CERMAT 2006
- analýza a zhodnocení výsledků výzkumu PISA 2006
- vzájemné porovnání výsledků uvedených způsobů evaluace
- vliv probíhající kurikulární reformy
- rozdíly mezi jednotlivými školami a jejich změny

pro Zprávu o středních školách - Evaluace středních škol:

- analýza a zhodnocení výstupů ČŠI
- analýza a zhodnocení výsledků Maturita nanečisto 2005
- analýza a zhodnocení dalšího uplatnění absolventů (v terciéru i zaměstnání)
- vzájemné porovnání výsledků uvedených způsobů evaluace
- vztah mezi dosaženými vzdělávacími výsledky a dalším uplatněním
- rozdíly mezi jednotlivými školami i typy škol a jejich změny

Závěry:

- souhrnné srovnání výsledků různých forem evaluace
- faktory ovlivňující výsledky vzdělávání žáků (školské i mimoškolské)
- vícerozměrná typologie základních resp. středních škol
- doporučení pro hlavní partnery (MŠMT, ČŠI, zřizovatele, samotné školy)

5.3.2 Výstupy a výsledky v Aktivitě 2: „Vývoj vzdělávání a školství v krajích ČR 2000-2006“:

Jedná se o následující výstupy:

- Průběžná zpráva o vývoji vzdělávání a školství v krajích (o rozsahu 150 NS) v nákladu 250 výtisků.
- Vyhodnocení dlouhodobých záměrů krajů z roku 2006 a jejich zasazení do vývojových tendencí (o rozsahu 100 NS) v nákladu 250 výtisků.
- Souhrnná zpráva (o rozsahu 300 NS) v nákladu 1200 výtisků.
- Uspořádání 4 seminářů pro pracovníky krajů, centrálních organizací a sociálních partnerů; každý pro 30 osob.

Analýza podkladů, doplňující šetření v krajích, projednávání:

První fáze aktivity zahrnuje sběr dat především od ČSÚ, ÚIV, ČŠI. Na základě těchto dat bude vypracována průběžná zpráva – deskripce minulého vývoje a současného stavu školství na regionální úrovni (struktura viz. oddíl souhrnná zpráva).

Zdroje dat:

- KROK, databáze krajských a okresních ukazatelů, ČSÚ
- Výběrové šetření pracovních sil, ČSÚ
- Krajská demografie, ČSÚ
- Demografická projekce, ČSÚ, SVP
- Šetření o mzdách a platech, ČSÚ
- Výkonová statistika, ÚIV
- Mzdy a platy učitelů, ÚIV
- Rychlá šetření, ÚIV
- Výsledky šetření České školní inspekce
- Mezinárodní šetření PISA, OECD
- Education at Glance, OECD

Souhrnná zpráva:

Souhrnná zpráva je závěrečný dokument, který v sobě bude integrovat výsledky průběžné zprávy, výsledky kvalitativního šetření v krajích a rozbor dlouhodobých záměrů krajů. Z konfrontace těchto zdrojů vyplyne jedna z nejdůležitějších částí souhrnné zprávy – závěry a doporučení, případně též návrhy pro korekci dlouhodobých záměrů krajů.

Struktura souhrnné zprávy:

- 1) *Deskriptivní část*
 - a) Ekonomické a sociální profily krajů
 - i) Odvětvová a profesní struktura zaměstnanosti
 - ii) Vzdělání dospělého obyvatelstva
 - iii) Diferenciace mezd a měr nezaměstnanosti podle dosaženého vzdělání
 - iv) Nezaměstnanost mladých lidí, uplatnění absolventů škol na trhu práce
 - b) Účast na vzdělávání (podíly žáků na jednotlivých stupních vzdělání na odpovídajících věkových kohortách)

- c) Přístup ke vzdělávání (podíly nově přijatých na jednotlivé typy a druhy škol na odpovídajících věkových kohortách)
- d) Nerovnost v přístupu ke vzdělání - sociální podmíněnost vzdělávacích aspirací
- e) Oborová struktura přihlášených (poptávka po vzdělání) a přijatých (nabídka vzdělání), nesoulad oborové poptávky a nabídky
- f) Kvalita vzdělání (problematika měření výsledků vzdělávání, „přidané hodnoty“ škol, mezinárodní šetření PISA)
- g) Ekonomika školství
 - i) Jednotkové výdaje na žáka (podle typů škol, rozdíly mezi kraji – příčiny)
 - ii) Platy učitelů (podle typů škol, rozdíly mezi kraji – příčiny)
 - iii) Počet žáků na pedagogického pracovníka (souvislost s jednotkovými náklady)
 - iv) Předpokládaný demografický vývoj a jeho dopad na ekonomiku školství (pokus o projekci nákladů)
- 2) *Kvalitativní šetření*
 - a) Výsledky kvalitativního šetření prováděného na úrovni krajských orgánů odpovědných za vzdělávání v krajích
 - b) Analýza dlouhodobých záměrů krajů
- 3) *Závěrečná část*
 - a) Konečné závěry a doporučení vyplývající z předchozích částí
 - b) Případná doporučení pro korekci dlouhodobých záměrů

Semináře:

Kvalitativní šetření, které proběhne na konci léta roku 2007, poskytne velmi důležitou zpětnou vazbu pro tvůrce vzdělávací politiky na centrální úrovni – tato zpětná vazba bude zpracována zpracovatelem tohoto projektu. Podobnou zpětnou vazbu budou představovat i semináře, z nichž první 2 se uskuteční na podzim 2007. V rámci těchto seminářů půjde především o prezentaci nejdůležitějších výsledků průběžné zprávy a kvalitativního šetření. Navazující diskuse může ještě významně ovlivnit podobu souhrnné zprávy – snahou bude promítnout očekávání krajských představitelů do výsledné podoby tohoto dokumentu. Další 2 semináře proběhnou v době ukončení prací na souhrnné zprávě, tj. na jaře roku 2008 – cílem bude seznámit krajské představitele s jejími výsledky. Součástí těchto seminářů bude i rozbor dlouhodobých záměrů, který bude vycházet z výsledků souhrnné zprávy.

5.3.3 Výstupy a výsledky v Aktivitě 3: „Uplatnění absolventů škol na trhu práce a jejich hodnocení dosaženého vzdělání“:

Hlavním výstupem bude výsledná zpráva, která bude zahrnovat analýzu a interpretaci nového šetření, porovnání s výsledky a závěry předchozích obdobných šetření provedených v České republice a obdobných šetření provedených v zahraničí. Bude tak umožněno srovnání vývoje v České republice s vývojem zemí Evropské unie, případně zeměmi OECD. Součástí výsledné zprávy bude také formulace závěrů a doporučení pro vzdělávací politiku. Rozsah výsledné zprávy bude min. 250 NS a vyjde v nákladu 800 výtisků. Dále bude také zpracováno anglické shrnutí v rozsahu 50 NS.

Struktura souhrnné zprávy:

Výsledná zpráva o uplatnění absolventů škol na trhu práce a jejich hodnocení dosaženého vzdělání bude zpracována do několika tématických okruhů. Zpráva se bude zabývat:

- vztahem mezi vzděláním a profesí rodičů a vzděláním jejich dětí a postavením jejich dětí na trhu práce
- úspěšností absolventů jednotlivých středních škol při přechodu na terciární úroveň vzdělávání
- subjektivním respondentovým hodnocením školství obecně, hodnocením vlastní vzdělávací kariéry a hodnocením dosaženého vzdělání vzhledem k vykonávanému zaměstnání
- průběhem přechodu ze školy do zaměstnání (průměrná věk opuštění školy, průměrná doba hledání prvního zaměstnání, vývoj míry nezaměstnanosti podle doby uplynulé od ukončení školy apod.)
- nezaměstnaností a zaměstnatelností mladých lidí, důkladně bude rozpracována zejména nezaměstnanost podle oborů vzdělání, dosaženého stupně vzdělání a oboru zaměstnání
- vztahem mezi oborem dosaženého vzdělání a oborem zaměstnání, neboli výskytem tzv. neodpovídajících zaměstnání
- zaměstnaneckým statutem mladých lidí
- postavením v zaměstnání a spokojeností se zaměstnáním
- dodatečným vzděláváním a absolvováním doplňujících vzdělávacích kurzů.

Výstupy budou dále prezentovány a rozšiřovány i v jiných publikacích. Navíc dojde k vytvoření PPT prezentace (v české a anglické verzi) a programu dalšího vzdělávání (především vedoucích pracovníků) a uspořádání 3 seminářů pro pracovníky centrálních a krajských úřadů a ředitele středních škol.

6. Rizika

6.1 Rizika projektu a opatření předcházení rizikům

Významným rizikem, který se již projevil, je **výběr dodavatele**. Projekt byl koncipován tak, že realizátorem jednotlivých aktivit projektu má být dodavatel, který je vybírán prostřednictvím zadávacího řízení dle platné české legislativy a pravidel EU. Vzhledem k tomu, že bylo nutné vypisovat 2 otevřená řízení (pro národní šetření) a došlo tak k posunu zahájení realizace projektu. Nyní je nutné se vyrovnat se zkrácením realizační doby vyšší efektivitou práce a souběžným plněním všech aktivit. Z toho logicky vyplývá, že dojde posunům čerpání finančních prostředků.

Domníváme se, že i přes významné navrhované změny a problémy v dosavadní realizaci projektu, má smysl v projektu být ve zredukované podobě pokračovat. Národní šetření poskytnou cenné informace pedagogům i širší odborné veřejnosti a dají tak odpovědným pracovníkům ve školství k dispozici údaje k objektivnímu rozhodování.

Z výše uvedených důvodů (problémy se zadávacím řízením) původně plánovaná část projektu týkající se autoevaluace nebude realizována vůbec. Pro řešení autoevaluačních aktivit nebyl nalezen vhodný subjekt v roli dodavatele, ani partnera. Navíc by aktivity autoevaluace při zkrácené době realizace doznaly takových změn, že nepokládáme za efektivní je v okleštěné podobě řešit.

Dalším rizikem je bezesporu je **formální využívání**, nebo malé využívání výstupů projektu, kterému budeme předcházet diseminací výstupů prostřednictvím diskusí s cílovou skupinou, organizací seminářů, prezentací závěrů, oslovením médií, tzn. publicitou.

7. Vazby

7.1 Vazby na příslušná opatření programu

Vazba projektu na opatření „Zkvalitňování vzdělávání ve školách a školských zařízeních a rozvoj podpůrných systémů vzdělávání“ je přímá. Národní šetření je ve svém důsledku zaměřeno na pomoc jednotlivým školám, krajům, i celému školskému systému. Realizace projektu bude podporovat informovanost cílových skupin s aktuálními daty, souhrnnými srovnáními a analýzami těchto dat. Bude zorganizována diskuse s cílovou skupinou na téma závěrečná doporučení, tzn. že cílovou skupinu podpoříme dostatkem kvalitních informací k jejímu rozhodování, volbě a zaměření vzdělávací politiky, na jejíž se jednotlivé cílové skupiny na své úrovni podílí.

7.2 Vazby na strategické dokumenty

Systém evaluace jako nástroj ke zvyšování kvality a efektivity vzdělávání je definován v Národním programu rozvoje vzdělávání z roku 2001 (tzv. Bílé knize), v Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy ČR byla stanovena řada nutných kroků k jeho přípravě a realizaci. Zlepšení kvality vzdělávání je jednou z priorit, která byla vytýčena v rámci Lisabonského procesu na zasedání Evropské rady (Brusel 2002). V ČR bylo přijato Usnesení vlády ČR ze dne 19.3. 2003 ke Zprávě o aktuálním stavu Lisabonského procesu v ČR. K problematice evaluace bylo přijato Usnesení vlády ČR ze dne 4.6. 2003 č. 545 o Národním akčním plánu zaměstnanosti na rok 2003, kde v opatření 4.3 byl MŠMT zadán úkol předložit koncepci evaluace vzdělávání a koncepci Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání. Koncepční materiál MŠMT „Rámcový projekt monitorování a hodnocení vzdělávání“ byl předložen a schválen PV MŠMT dne 10.2. 2004. Systémový projekt KVALITA II na tento koncepční materiál realizačně navazuje.

8. Publicita

Nutností je odpovídající a dostatečná informovanost o zaměření, cílech, obsahu, realizačních krocích a výstupech SP KVALITA II.

Za přípravu komunikační strategie, metodického řízení a realizaci informačních a propagačních opatření vztahujících se k pomoci z ESF je odpovědné MŠMT, které deleguje činnosti spojené s publicitou na dodavatele. K informovanosti odborné veřejnosti mohou být využity **publikace** v odborném tisku (Učitelství noviny, Učitelství listy, Moderní vyučování apod.), k informovanosti odborné i širší veřejnosti bude využíván denní tisk a další média. Na propagaci projektu se bude aktivně podílet zejména dodavatel projektu. Budou vydávány **osvětové brožury**, které budou dodávány jednotlivým klientům a účastníkům projektu. Počítáme s využitím **regionálních tiskových materiálů**, např. tiskoviny, bulletiny, **letáky a inzerce** např. jednotlivých KÚ ke zveřejňování cílů, etap, organizace projektu a dále ke zveřejňování výstupů a závěrů projektu (v souladu se zákonem o ochraně dat). Propagace projektu bude také zajištěna na **webových stránkách** žadatele (tj. MŠMT) i jednotlivých dodavatelů dalších strategických partnerů (KÚ, pedagogických asociací, ČŠI) a jednotlivých klientů (škol). Veřejnost bude o projektu, jeho průběhu a výstupech informována i prostřednictvím vznikajícího školského **vzdělávacího a informačního portálu** (www.edu.cz). Dále budou probíhat **osvětové semináře**, vystoupení pro učitele a odbornou veřejnost, zejména z řad zástupců projektu na různých jednáních (porady OŠ, pracovníků KÚ, porady oborových didaktiků, setkání pedagogických asociací tiskové konference či kulatých stolů, a to ve všech výše zmíněných oblastech projektu.

Bude zajištěna publikace finálních výstupů z jednotlivých aktivit (závěrečné zprávy pro školy a další účastníky procesu, závěrečné zprávy pro konečného příjemce, odborné publikace z výsledků

šetření, informace o výstupech projektu budou moci školy uveřejňovat na svých webových stránkách či ve výročních zprávách školy), čímž bude zajištěna nejširší možná publicita.

Na všech informačních materiálech, publikacích, informačních letácích, inzerci, dalších tiskových materiálech a webových stránkách budou uvedena **loga EU a ESF** tak, aby si široká i odborná veřejnost byla vědoma role, kterou EU hraje v souvislosti s financováním akcí zaměřených na odborné vzdělávání, zaměstnanost a rozvoj lidských zdrojů. Obdobně budou na informační materiály připojována i loga dodavatelů – realizátorů s cílem posílit povědomí širší i odborné veřejnosti o jejich činnosti a jejich podílu při realizaci strategie rozvoje lidských zdrojů ve školství.

8.1 Publicita v Aktivitě 1: „Evaluace vybraných základních a středních škol“:

PPT prezentace a semináře

PPT prezentace shrne na základě závěrečných zpráv výsledky aktivity. Zaměří se na tyto hlavní otázky:

- vztah mezi jednotlivými formami a způsoby evaluace, význam a důsledky pro kurikulární reformu a rozvoj školy,
- vliv jednotlivých faktorů (zejména rodinného zázemí a školy) na vzdělávací výsledky příp. na uplatnění žáků,
- vývoj českých škol v posledních cca 5 letech a rozdíly mezi nimi,
- v čem spočívá kvalita školy.

Semináře budou uspořádány pro čtyři odlišné okruhy účastníků:

- pracovníci ministerstva a ČŠI,
- pracovníci krajských a obecních úřadů – zřizovatelů - a jejich sociální partneři,
- ředitelé a učitelé základních škol,
- ředitelé a učitelé středních škol.

Toto uspořádání umožní respektovat odlišné požadavky, jež jsou kladeny na další vzdělávání jednotlivých skupin účastníků. Základem vždy budou PPT prezentace, které budou rozšířeny doplňujícími informacemi podle potřeby dané skupiny účastníků. Semináře se proto budou lišit především vzájemným poměrem informací o celkové koncepci a strategii, cílech vzdělávací politiky a mezinárodním srovnání na jedné straně a konkrétních informací, zaměřených na oblast jejich činnosti a odpovědnosti, na druhé straně.

Návrh způsobů prezentace a diseminace pro různé cílové skupiny

Širší rámec prezentace a diseminace pro různé cílové skupiny je popsán pro celý projekt společně v bodu 5 „Návrh způsobů prezentace a diseminace pro různé cílové skupiny“. Rovněž v této aktivitě budou připravovány tiskové zprávy, které budou směřovány k prezentaci pro laickou i odbornou veřejnost. Budou využívána elektronická i tištěná média. Výstupy budou předávány Řídícímu a koordinačnímu výboru projektu. O výstupech a průběhu řešení bude informováno na webových stránkách projektu, dodavatele a MŠMT.

Specificky budou prezentační aktivity zaměřeny také na základní a střední školy, kde budou v rámci řešení projektu realizována šetření. Obdobně specificky budou směřovány i informace o výstupech v odpovídajících médiích.

Modulové uspořádání výstupů budou společným principem z hlediska následného využití výstupů projektu zadavatelem, MŠMT v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků a pracovníků školské správy. 800 ks publikací závěrečné zprávy „Evaluace základních škol“ a 800 ks zprávy „Evaluace

středních škol“ přispějí k cílenému informování o výstupech projektu. PPT prezentace umístěné na webových stránkách projektu budou moci být využívány širokou skupinou odborné veřejnosti.

8.2 Publicita v Aktivitě 2: „Vývoj vzdělávání a školství v krajích ČR 2000-2006“:

Návrh PPT prezentace a seminářů

1. Hlavní závěry průběžné zprávy

- Ekonomické a sociální profily krajů
- Oborové struktury vzdělávacích soustav (krajská specifika)
- Nerovnost v přístupu ke vzdělání
- Krajské výsledky PISA šetření
- Ekonomika školství – finanční vzorec a krajské odchylky jednotkových výdajů
- Mezinárodní dimenze srovnání

2. Výsledky kvalitativního šetření

3. Analýza hlavních rysů krajských dlouhodobých záměrů

Semináře budou směřovány ke dvěma hlavním cílovým skupinám, pracovníkům ministerstva a krajské správy školství. Jedná se velmi vyhraněnou oblast, která je pro tyto skupiny specifická. Proto budou semináře zahrnovat řešení konkrétních úkolů, které se před pracovníky krajských úřadů objevují v jejich pracovní náplni, avšak cílem seminářů bude poskytnout pracovníkům nástroje a rovněž školení, jak některé tyto činnosti, mnohdy velmi koncepčního a strategického zaměření vykonávat na vyšší kvalitativní úrovni. Struktura semináře vychází ze struktury ppt prezentací, avšak bude dále rozpracována otázka konkrétních nástrojů a jejich aplikace v strategických a koncepčních činnostech.

Návrh způsobů prezentace a diseminace pro různé cílové skupiny

Rovněž v aktivitě 2 bude prezentace a diseminace vycházet ze širšího rámce prezentace a diseminace pro různé cílové skupiny, jak je popsán pro celý projekt společně v bodu 5 „Návrh způsobů prezentace a diseminace pro různé cílové skupiny“. Také v této aktivitě budou připravovány tiskové zprávy, které budou informovat laickou i odbornou veřejnost. Budou využívána elektronická i tištěná média. Výstupy budou předávány Řídícímu a koordinačnímu výboru projektu. O výstupech a průběhu řešení bude informováno na webových stránkách projektu, dodavatele a MŠMT.

Specificky budou prezentační aktivity zaměřeny na krajskou úroveň, krajské úřady, které budou v řešení projektu významnými partnery a kde budou v rámci řešení projektu realizována šetření. Obdobně specificky budou směřovány i informace o výstupech v odpovídajících médiích.

Modulové uspořádání výstupů budou společným principem z hlediska následného využití výstupů projektu zadavatelem, MŠMT v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků a pracovníků školské správy. 250 ks publikací Průběžné zprávy o vývoji vzdělávání a školství v krajích a 250 ks Vyhodnocení dlouhodobých záměrů krajů z roku 2006 a jejich zasazení do vývojových tendencí a hlavně pak v nákladu 1200 ks vytištěná souhrnná zpráva přispějí k cílenému informování o výstupech projektu. PPT prezentace umístěné na webových stránkách projektu budou moci být využívány širokou skupinou odborné veřejnosti.

8.3 Publicita v Aktivitě 3: „Uplatnění absolventů škol na trhu práce a jejich hodnocení dosaženého vzdělání“:

Návrh PPT prezentace a seminářů

PPT prezentace bude názorně shrnovat základní poznatky výsledné zprávy, přičemž půjde zejména o tato témata:

- Subjektivní hodnocení kvalit vystudované školy
- Vliv vzdělávací kariéry na profesní dráhu
- Vliv vzdělání rodičů na vzdělávací a profesní kariéru dítěte
- Nezaměstnanost mladých lidí
- Postavení v zaměstnání mladých lidí

Oblast uplatnění a postavení absolventů škol na trhu práce je velmi specifická, má však vliv na mnoho dalších oblastí v rámci strategických a koncepčních činností ministerstva i krajských úřadů. Semináře budou proto informovat a ukazovat, jak je možné ve strategických činnostech informací o uplatnění mladých osob na trhu práce využívat při komplexním zahrnutí otázky evaluace školství. Ve struktuře zpracované na semináři, která bude obdobná jako ve výše uvedeném návrhu ppt prezentace, bude právě otázka konkrétních aplikací ve vzdělávací politice dále rozpracována.

Návrh způsobů prezentace a diseminace pro různé cílové skupiny

Také v aktivitě 3 bude prezentace a diseminace vycházet ze širšího rámce prezentace a diseminace pro různé cílové skupiny, jak je popsán pro celý projekt společně v bodu 5 „Návrh způsobů prezentace a diseminace pro různé cílové skupiny“. Také v této aktivitě budou připravovány tiskové zprávy, které budou informovat laickou i odbornou veřejnost. Budou využívána elektronická i tištěná média. Výstupy budou předávány Řídícímu a koordinačnímu výboru projektu. O výstupech a průběhu řešení bude informováno na webových stránkách projektu, dodavatele a MŠMT.

Jelikož se v této aktivitě jedná o šetření postavení mladých lidí na trhu práce, budou výstupy kromě krajské a centrální úrovně řízení školství směřovány také k médiím oslovujícím skupinu mladých, ale i ty, kteří s nimi pracují v rámci pomoci při volbě vzdělávací dráhy nebo zaměstnání.

Společný princip modulového uspořádání výstupů bude realizován s cílem využití výstupů projektu zadavatelem, MŠMT v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků a pracovníků školské správy. 2000 ks publikací výsledné zprávy přispěje k cílenému informování o výstupech projektu. PPT prezentace umístěné na webových stránkách projektu budou moci být využívány širokou skupinou odborné veřejnosti.

9. Horizontální témata

9.1 Vliv na rovné příležitosti

Projekt z hlediska vlivu na rovné příležitosti pokládáme za neutrální. Srovnávací studie a analýzy se budou týkat i genderového zaměření.

9.2 Rozvoj informační společnosti

Projekt je z hlediska vlivu na rozvoj informační společnosti neutrální. Předpokládáme využívání IT, což přispívá ke kultivaci subjektů v této oblasti.

9.3 Místní iniciativy

Z hlediska implementace tohoto projektu do praxe je naprosto nezbytná spolupráce s místními orgány státní správy a samosprávy, s konkrétními školami, které budou na základě principu subsidiarity do celého systému zapojeny.

Výstupy mohou sloužit v rovině regionální a municipální, poskytnou příslušným ředitelům škol i jejich zřizovatelům škol relevantní a aktuální údaje pro strategická rozhodování v oblasti rozvoje lidských zdrojů. Z hlediska využití výsledků vzdělávání pro tvorbu rozvojových plánů škol i krajů a zajištění kvality vzdělávání je předpokladem znalost místního prostředí.

9.4 Životní prostředí

Projekt přispívá ke kultivaci vzdělanostního a pracovního potenciálu populace tím, že zdůrazňuje odpovědnost, iniciativu a samostatnost v jednání všech subjektů na každé úrovni (tedy především škol a učitelů).

10. Finanční plán projektu

Partner/rok	2005	2006	2007	2008	Celkem
ŘKVP	273 292,00	250 000,00	0,00	100 000,00	623 292,00
Dodavatel - UK	0,00	0,00	5 696 881,00	3 579 690,00	9 276 571,00
Celkem	273 292,00	250 000,00	5 696 881,00	3 679 690,00	9 899 863,00

Částky ŘKVP zahrnují financování výběrového řízení na dodavatele, jiné náklady spojené s administrativou, propagací projektu a náklady na externí audit v položce služby.